

Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport

RESOLUCIÓ de 27 de juliol de 2016, de la Direcció General de Política Educativa, per la qual es dicten instruccions per a l'organització i el funcionament de les unitats específiques de comunicació i llenguatge ubicades en centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil (2n cicle), Educació Primària i Educació Secundària per al curs 2016-2017. [2016/6151]

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, modificada per la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, estableix que l'escolarització de l'alumnat que presenta necessitats educatives especials es regirà pels principis de normalització i inclusió i assegurarà la no discriminació i la igualtat efectiva en l'accés i la permanència en el sistema educatiu. L'escolarització d'aquest alumnat en unitats o centres d'Educació Especial, només es durà a terme quan les seues necessitats no puguen ser ateses en el marc de les mesures d'atenció a la diversitat dels centres ordinaris.

El Reial Decret Legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei General de drets de les persones amb discapacitat i de la seua inclusió social, explicita que les persones amb discapacitat tenen dret a una educació inclusiva, de qualitat i gratuïta, en igualtat de condicions amb les altres persones, que correspon a les administracions educatives assegurar un sistema educatiu inclusiu en tots els nivells educatius, prestant atenció a la diversitat de necessitats educatives de l'alumnat amb discapacitat, mitjançant la regulació de suports i ajustos raonables per a l'atenció d'aquells que precisen una atenció especial d'aprenentatge o d'inclusió, i que l'escolarització d'aquest alumnat en centres d'Educació Especial o unitats substitutòries d'aquestes, només es durà a terme quan excepcionalment les seues necessitats no puguen ser ateses en el marc de les mesures d'atenció a la diversitat dels centres ordinaris i prenent en consideració l'opinió dels pares, mares o tutors legals. Es realitzaran programes de sensibilització, informació i formació contínua als equips directius, el professorat i els professionals de l'educació, dirigida a la seua especialització en l'atenció a les necessitats educatives especials de l'alumnat amb discapacitat, de manera que puguen comptar amb els coneixements i ferramentes necessàries per a això.

El Decret 39/1998, de 31 de març, del Govern Valencià, d'ordenació de l'educació per a l'atenció de l'alumnat amb necessitats educatives especials, preveu que aquest alumnat compte amb les ajudes necessàries per a progressar en el seu desenvolupament i procés d'aprenentatge, d'acord amb les seues capacitats, i disposa que la conselleria competent en matèria d'educació podrà determinar centres que escolaritzen preferentment determinats alumnes amb necessitats educatives especials quan la resposta a les seues necessitats requereix dotacions i equipaments singulars o una especialització difícilment generalitzable. En aquesta atenció educativa es propiciarà, d'una manera especial, la col·laboració dels pares, mares o tutors legals d'aquest alumnat, els quals podran rebre orientació oferida pels serveis corresponents.

L'Ordre de 16 de juliol de 2001 per la qual es regula l'atenció educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials escolaritzat en centres d'Educació Infantil (2n cicle) i Educació Primària, també estableix la possibilitat de crear centres d'escolarització preferent per a aquelles situacions on es requereixen dotacions i equipaments singulars o una especialització professional difícilment generalitzable, i determina les funcions i prioritats d'atenció dels especialistes d'Educació Especial.

L'Ordre de 14 de març de 2005, de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport, per la qual es regula l'atenció educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials escolaritzat en centres que imparteixen Educació Secundària, estableix que la direcció general d'Ensenyament desenvoluparà els principis organitzatius, l'estructuració dels elements curriculars, la metodologia i les mesures de suport educatiu a aplicar per a l'atenció de l'alumnat amb necessitats educatives especials en aules especialitzades.

Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte

RESOLUCIÓN de 27 de julio de 2016, de la Dirección General de Política Educativa, por la que se dictan instrucciones para la organización y el funcionamiento de las unidades específicas de comunicación y lenguaje ubicadas en centros públicos que imparten enseñanzas de Educación Infantil (2.º ciclo), Educación Primaria y Educación Secundaria para el curso 2016-2017. [2016/6151]

La Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación, modificada por la Ley Orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, establece que la escolarización del alumnado que presenta necesidades educativas especiales se regirá por los principios de normalización e inclusión y asegurará la no discriminación y la igualdad efectiva en el acceso y la permanencia en el sistema educativo. La escolarización de este alumnado en unidades o centros de Educación Especial, solo se llevará a cabo cuando sus necesidades no puedan ser atendidas en el marco de las medidas de atención a la diversidad de los centros ordinarios.

El Real Decreto Legislativo 1/2013, de 29 de noviembre, por el que se aprueba el Texto Refundido de la Ley General de derechos de las personas con discapacidad y de su inclusión social, explicita que las personas con discapacidad tienen derecho a una educación inclusiva, de calidad y gratuita, en igualdad de condiciones con las otras personas, que corresponde a las administraciones educativas asegurar un sistema educativo inclusivo en todos los niveles educativos, prestando atención a la diversidad de necesidades educativas del alumnado con discapacidad, mediante la regulación de apoyos y ajustes razonables para la atención de aquellos que precisan una atención especial de aprendizaje o de inclusión, y que la escolarización de este alumnado en centros de Educación Especial o unidades sustitutorias de estas, solo se llevará a cabo cuando excepcionalmente sus necesidades no puedan ser atendidas en el marco de las medidas de atención a la diversidad de los centros ordinarios y tomando en consideración la opinión de los padres, madres o tutores legales. Se realizarán programas de sensibilización, información y formación continua a los equipos directivos, el profesorado y los profesionales de la educación, dirigida a su especialización en la atención a las necesidades educativas especiales del alumnado con discapacidad, de manera que puedan contar con los conocimientos y herramientas necesarias para ello.

El Decreto 39/1998, de 31 de marzo, del Gobierno Valenciano, de ordenación de la educación para la atención del alumnado con necesidades educativas especiales, prevé que este alumnado cuente con las ayudas necesarias para progresar en su desarrollo y proceso de aprendizaje, de acuerdo con sus capacidades, y dispone que la conselleria competente en materia de educación podrá determinar centros que escolaricen preferentemente determinados alumnos con necesidades educativas especiales cuando la respuesta a sus necesidades requiera dotaciones y equipamientos singulares o una especialización difícilmente generalizable. En esta atención educativa se propiciará, de una manera especial, la colaboración de los padres, madres o tutores legales de este alumnado, los cuales podrán recibir orientación ofrecida por los servicios correspondientes.

La Orden de 16 de julio de 2001 por la que se regula la atención educativa al alumnado con necesidades educativas especiales escolarizado en centros de Educación Infantil (2º ciclo) y Educación Primaria, también establece la posibilidad de crear centros de escolarización preferente para aquellas situaciones donde se requieran dotaciones y equipamientos singulares o una especialización profesional difícilmente generalizable, y determina las funciones y prioridades de atención de los especialistas de Educación Especial.

La Orden de 14 de marzo de 2005, de la Conselleria de Cultura, Educación y Deporte, por la que se regula la atención educativa al alumnado con necesidades educativas especiales escolarizado en centros que imparten Educación Secundaria, establece que la dirección general de Enseñanza desarrollará los principios organizativos, la estructuración de los elementos curriculares, la metodología y las medidas de apoyo educativo a aplicar para la atención del alumnado con necesidades educativas especiales en aulas especializadas.

L'Ordre d'11 de novembre de 1994 de la Conselleria d'Educació i Ciència, per la qual s'estableix el procediment d'elaboració del dictamen per a l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives especials, i l'Ordre de 15 de maig de 2006 per la qual s'estableix el model d'informe psicopedagògic i el procediment per a la seua formalització, regulen els criteris, supòsits i procediments per a determinar l'escolarització i orientar la resposta educativa de l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Dins aquest marc normatiu, es van crear les unitats específiques de comunicació i llenguatge en centres ordinaris amb l'objectiu de proporcionar una resposta especialitzada en un context de major normalització i inclusió a l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de trastorn de l'espectre autista (TEA). Aquest alumnat presenta, en diferent grau d'afectació, dificultats significatives en l'àmbit de la comunicació i la interacció social, així com patrons restrictius i repetitius de comportament, interessos o activitats, que requereixen una intervenció educativa específica que s'adeqüe a les seues característiques singulars i garantisca el seu accés, participació i aprenentatge.

Les unitats específiques de comunicació i llenguatge han de considerar-se com un recurs integrat en el centre del qual formen part i contribuir a la transformació d'aquest en un centre inclusiu de referència per a l'atenció a l'alumnat amb trastorn de l'espectre autista i altres necessitats educatives específiques amb afectació greu de la comunicació i la interacció social. Per a aconseguir aquest objectiu, resulta imprescindible el lideratge per part de l'equip directiu, la implicació i formació de tot el professorat, la participació de la comunitat educativa, l'obertura del centre al seu entorn i l'adopció de cultures, polítiques i pràctiques inclusives.

Per tot això, i en virtut de les competències atribuïdes en el Decret 155/2015, de 18 de setembre, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament Orgànic i Funcional de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, aquesta direcció general resol:

Aprovar les instruccions que regulen l'organització i funcionament de les unitats específiques de comunicació i llenguatge ubicades en centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil (2n cicle), Educació Primària i Educació Secundària Obligatoria per al curs 2016-2017.

1. Definició de les unitats específiques de comunicació i llenguatge

1.1. Les unitats específiques de comunicació i llenguatge integrades en centres ordinaris constitueixen un recurs dirigit a l'atenció especialitzada, en un context d'inclusió, a l'alumnat amb trastorn de l'espectre autista i altres trastorns anàlegs amb afectació greu de la comunicació i la interacció social.

1.2. Aquestes unitats es conceben com un aula de recursos oberta al centre i a la comunitat, que combina les funcions d'atenció directa a l'alumnat amb les d'assessorament a la comunitat educativa i dinamització de la inclusió socioescolar.

1.3. Les unitats específiques de comunicació i llenguatge han de possibilitar la inclusió de l'alumnat en l'aula ordinària en el major grau possible, per la qual cosa aquest, independentment de la seua modalitat d'escolarització, disposarà d'un grup de referència per a realitzar les distintes activitats escolars i extraescolars. En cap cas podrà escolaritzar-se un alumne o alumna en la unitat específica a temps total.

2. Destinatari

2.1. És destinatari d'aquestes unitats específiques o de l'atenció per part dels professionals assignats a aquestes l'alumnat amb trastorn de l'espectre autista i altres trastorns anàlegs amb afectació greu de la comunicació i la interacció social, que disposa d'un nivell mínim d'autonomia i de competència personal i social en relació a la seua edat que facilite la seua inclusió en un centre ordinari.

2.2. En funció del grau d'afectació i necessitats educatives, aquest alumnat podrà ser escolaritzat en la unitat específica o en l'aula ordinària, en les condicions establertes en els punts 4 i 6 de la present resolució.

2.3. No és destinatari d'aquestes unitats l'alumnat que requereix un suport extrem i generalitzat i adaptacions curriculars molt significatives,

la Orden de 11 de noviembre de 1994 de la Conselleria de Educación y Ciencia, por la que se establece el procedimiento de elaboración del dictamen para la escolarización del alumnado con necesidades educativas especiales, y la Orden de 15 de mayo de 2006 por la que se establece el modelo de informe psicopedagógico y el procedimiento para su formalización, regulan los criterios, supuestos y procedimientos para determinar la escolarización y orientar la respuesta educativa del alumnado con necesidades educativas especiales.

Dentro de este marco normativo, se crearon las unidades específicas de comunicación y lenguaje en centros ordinarios con la finalidad de proporcionar una respuesta especializada en un contexto de mayor normalización e inclusión al alumnado con necesidades educativas especiales derivadas de trastorno del espectro autista (TEA). Este alumnado presenta, en diferente grado de afectación, dificultades significativas en el ámbito de la comunicación y la interacción social, así como patrones restrictivos y repetitivos de comportamiento, intereses o actividades, que requieren una intervención educativa específica que se adecue a sus características singulares y garantice su acceso, participación y aprendizaje.

Las unidades específicas de comunicación y lenguaje deben considerarse como un recurso integrado en el centro del que forman parte y contribuir a la transformación de este en un centro inclusivo de referencia para la atención al alumnado con trastorno del espectro autista y otras necesidades educativas específicas con afectación grave de la comunicación y la interacción social. Para conseguir este objetivo, resulta imprescindible el liderazgo por parte del equipo directivo, la implicación y formación de todo el profesorado, la participación de la comunidad educativa, la apertura del centro a su entorno y la adopción de culturas, políticas y prácticas inclusivas.

Por todo ello, y en virtud de las competencias atribuidas en el Decreto 155/2015, de 18 de septiembre, del Consell, por el que se aprueba el Reglamento Orgánico y Funcional de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, esta dirección general resuelve:

Aprobar las instrucciones que regulan la organización y funcionamiento de las unidades específicas de comunicación y lenguaje ubicadas en centros públicos que imparten enseñanzas de Educación Infantil (2º ciclo), Educación Primaria y Educación Secundaria Obligatoria para el curso 2016-2017.

1. Definición de las unidades específicas de comunicación y lenguaje

1.1. Las unidades específicas de comunicación y lenguaje integradas en centros ordinarios constituyen un recurso dirigido a la atención especializada, en un contexto de inclusión, al alumnado con trastorno del espectro autista y otros trastornos análogos con afectación grave de la comunicación y la interacción social.

1.2. Estas unidades se conciben como un aula de recursos abierta al centro y a la comunidad, que combina las funciones de atención directa al alumnado con las de asesoramiento a la comunidad educativa y dinamización de la inclusión socio-escolar.

1.3. Las unidades específicas de comunicación y lenguaje deben possibilitar la inclusión del alumnado en el aula ordinaria en el mayor grado posible, por lo que este, independientemente de su modalidad de escolarización, dispondrá de un grupo de referencia para realizar las distintas actividades escolares y extraescolares. En ningún caso podrá escolarizarse un alumno o alumna en la unidad específica a tiempo total.

2. Destinatarios

2.1. Es destinatario de estas unidades específicas o de la atención por parte de los profesionales asignados a estas, el alumnado con trastorno del espectro autista y otros trastornos análogos con afectación grave de la comunicación y la interacción social, que disponga de un nivel mínimo de autonomía y de competencia personal y social en relación a su edad que facilite su inclusión en un centro ordinario.

2.2. En función del grado de afectación y necesidades educativas, este alumnado podrá ser escolarizado en la unidad específica o en el aula ordinaria, en las condiciones establecidas en los puntos 4 y 6 de la presente resolución.

2.3. No es destinatario de estas unidades el alumnado que requiera un apoyo extremo y generalizado y adaptaciones curriculares muy sig-

i que les seues característiques dificulten la seua inclusió en un centre ordinari.

3. Objectius de les unitats específiques de comunicació i llenguatge

3.1. Oferir una resposta educativa adequada a les necessitats educatives especials de l'alumnat amb trastorn de l'espectre autista i trastorns anàlegs que cursen amb alteracions greus en la comunicació i la interacció social, mitjançant la intervenció directa i/o l'assessorament als professionals que intervenen amb aquests alumnes.

3.2. Coordinar amb la resta de professionals i mestres d'Educació Especial del centre la intervenció, l'avaluació i el seguiment d'aquest alumnat.

3.3. Servir com a aula especialitzada de recursos per a la intervenció amb aquest alumnat.

3.4. Impulsar i facilitar, conjuntament amb el professorat del centre, la inclusió educativa de tot l'alumnat amb necessitats educatives especials.

3.5. Participar, per iniciativa de l'equip directiu i conjuntament amb tota la comunitat educativa, en l'anàlisi i millora dels elements que faciliten o limiten la participació, l'accés i l'aprenentatge de l'alumnat, i en el disseny d'estratègies inclusives.

3.6. Col·laborar en la detecció de necessitats de formació del professorat del centre i en la realització d'actuacions informatives i de sensibilització dirigides a tota la comunitat educativa.

3.7. Col·laborar amb el professorat i especialistes d'orientació educativa en l'assessorament a les famílies d'aquest alumnat, i fomentar la seua participació en el centre i en les decisions educatives que afecten els seus fills o filles.

4. Modalitats d'escolarització

4.1. Dins d'aquests centres, l'alumnat amb trastorn de l'espectre autista o altres trastorns anàlegs, podrà escolaritzar-se en alguna de les modalitats següents:

a. Modalitat A: escolarització en la unitat específica de comunicació i llenguatge, considerant que en cap cas podrà escolaritzar-se un alumne o alumna en la unitat específica a temps total, tal i com s'indica en l'apartat 1.3. d'aquesta resolució.

b. Modalitat B: escolarització en l'aula ordinària.

4.2. La modalitat d'escolarització estarà en funció de les seues necessitats educatives i tindrà en compte les variables següents:

a. El grau de significativitat de les adaptacions curriculars i/o d'accés necessàries, que implica la possibilitat de seguir el currículum ordinari amb les oportunes adaptacions curriculars individuals o bé requerir un currículum específic.

b. La quantitat d'àrees o matèries que pot compartir a l'aula ordinària i amb un grup de referència pròxim a la seua edat.

c. El grau d'autonomia i competència personal i social, i el tipus i intensitat dels suports que necessite.

4.3. Quan l'alumne o l'alumna, en funció de les variables anteriors, requerisca una atenció en la unitat específica superior al 40% del seu horari setmanal, es considerarà dins la modalitat A.

4.4. L'alumnat de la modalitat A estarà matriculat en la unitat específica i s'introduirà a ITACA com a EPRI en Educació Infantil i Primària, i com a EESO en Educació Secundària. La tutoria d'aquest alumnat serà assumida per algun dels mestres especialistes d'Educació Especial assignats a la unitat específica, tot i que disposarà d'un grup ordinari de referència pròxim a la seua edat cronològica.

4.5. L'alumnat de la modalitat B estarà matriculat en el grup ordinari que li corresponga, sent el seu tutor o tutora aquell assignat al grup ordinari on estiga escolaritzat. Aquest alumnat podrà rebre atenció especialitzada complementària pels professionals de la unitat de comunicació i llenguatge o bé pels altres especialistes d'Educació Especial del centre, atenent a les prioritats d'atenció que figuren en l'apartat 6.4. d'aquesta resolució, a les ràtios establertes i a la disponibilitat horària d'aquests.

4.6. Quan existisquen dubtes sobre la modalitat d'escolarització, es considerarà dins de la modalitat B.

5. Procediment d'escolarització

5.1. Perquè un alumne o alumna siga escolaritzat en aquestes unitats, requerirà disposar del corresponent dictamen d'escolarització, ajus-

nificativas, y que sus características dificulten su inclusión en un centro ordinario.

3. Objetivos de las unidades específicas de comunicación y lenguaje

3.1. Ofrecer una respuesta educativa adecuada a las necesidades educativas especiales del alumnado con trastorno del espectro autista y trastornos análogos que cursan con alteraciones graves en la comunicación y la interacción social, mediante la intervención directa y/o el asesoramiento a los profesionales que intervienen con estos alumnos y alumnas.

3.2. Coordinar con el resto de profesionales y maestros de Educación Especial del centro la intervención, la evaluación y el seguimiento de este alumnado.

3.3. Servir como aula especializada de recursos para la intervención con este alumnado.

3.4. Impulsar y facilitar, conjuntamente con el profesorado del centro, la inclusión educativa de todo el alumnado con necesidades educativas especiales.

3.5. Participar, por iniciativa del equipo directivo y conjuntamente con toda la comunidad educativa, en el análisis y mejora de los elementos que facilitan o limitan la participación, el acceso y el aprendizaje del alumnado, y en el diseño de estrategias inclusivas.

3.6. Colaborar en la detección de necesidades de formación del profesorado del centro y en la realización de actuaciones informativas y de sensibilización dirigidas a toda la comunidad educativa.

3.7. Colaborar con el profesorado y especialistas de orientación educativa en el asesoramiento a las familias de este alumnado, y fomentar su participación en el centro y en las decisiones educativas que afectan a sus hijos o hijas.

4. Modalidades de escolarización

4.1. Dentro de estos centros, el alumnado con trastorno del espectro autista u otros trastornos análogos, podrá escolarizarse en alguna de las siguientes modalidades:

a. Modalidad A: escolarización en la unidad específica de comunicación y lenguaje, considerando que en ningún caso podrá escolarizarse un alumno o alumna en la unidad específica a tiempo total, tal y como se indica en el apartado 1.3. de esta resolución.

b. Modalidad B: escolarización en el aula ordinaria.

4.2. La modalidad de escolarización estará en función de sus necesidades educativas y tendrá en cuenta las siguientes variables:

a. El grado de significatividad de las adaptaciones curriculares y/o de acceso necesarias, que implica la posibilidad de seguir el currículo ordinario con las oportunas adaptaciones curriculares individuales o bien requerir un currículo específico.

b. La cantidad de áreas o materias que puede compartir en el aula ordinaria y con un grupo de referencia próximo a su edad.

c. El grado de autonomía y competencia personal y social, y el tipo e intensidad de los apoyos que necesite.

4.3. Cuando el alumno o la alumna, en función de las variables anteriores, requiera una atención en la unidad específica superior al 40% de su horario semanal, se considerará dentro de la modalidad A.

4.4. El alumnado de la modalidad A estará matriculado en la unidad específica y se introducirá en ITACA como EPRI en Educación Infantil y Primaria, y como EESO en Educación Secundaria. La tutoría de este alumnado será asumida por alguno de los maestros especialistas de Educación Especial asignados a la unidad específica, pero dispondrá de un grupo ordinario de referencia próximo a su edad cronológica.

4.5. El alumnado de la modalidad B estará matriculado en el grupo ordinario que le corresponda, siendo su tutor o tutora aquel asignado al grupo ordinario donde esté escolarizado. Este alumnado podrá recibir atención especializada complementaria por los profesionales de la unidad de comunicación y lenguaje o bien por los otros especialistas de Educación Especial del centro, atendiendo a las prioridades de atención que figuran en el apartado 6.4. de esta resolución, a las ratios establecidas y a la disponibilidad horaria de estos.

4.6. Cuando existan dudas sobre la modalidad de escolarización, se considerará dentro de la modalidad B.

5. Procedimiento de escolarización

5.1. Para que un alumno o alumna sea escolarizado en estas unidades, requerirá disponer del correspondiente dictamen de escolarización,

tant-se al procediment que estableix l'Ordre d'11 de novembre de 1994 i al model d'informe psicopedagògic que disposa l'administració educativa, i haurà de comptar amb la conformitat dels seus representants legals.

5.2. Correspon als serveis psicopedagògics escolars, gabinets psicopedagògics homologats i departaments d'orientació la realització de l'informe tècnic per al dictamen d'escolarització. Els informes tècnics realitzats pels gabinets psicopedagògics autoritzats hauran de ser visats per la direcció del servei psicopedagògic escolar del sector corresponent.

5.3. L'informe psicopedagògic inclourà almenys els elements següents:

- Diagnòstic mèdic, amb indicació del grau d'afectació.
- Identificació de les necessitats educatives especials o altres necessitats específiques, assenyalant si són d'accés, de participació o d'aprenentatge.
- Identificació de les condicions personals i d'interacció: factors que afavoreixen l'aprenentatge (motivació, interessos, habilitats...), competència curricular, interacció amb l'entorn escolar, familiar i social (autonomia, comunicació, relació, conducta...)
- Modalitat d'escolarització, tenint en compte el grau d'afectació i els criteris del punt 4.2. d'aquesta resolució.
- Proposta per al pla d'actuació, indicant les mesures ordinàries, extraordinàries i complementàries, les propostes metodològiques i organitzatives, així com la recomanació d'àrees o matèries i moments més adequats per a realitzar la inclusió en l'aula ordinària i en les activitats del centre.
- Personal necessari, especificant el tipus i la intensitat del suport.
- Actuacions en l'àmbit escolar, familiar i social per a afavorir la seua inclusió.

5.4. La modalitat d'escolarització serà reversible i revisable en funció de l'evolució i necessitats de l'alumne o alumna, preceptivament al canvi d'etapa educativa, optant sempre que siga possible per la modalitat més inclusiva.

6. Ràtios i prioritats d'atenció

6.1. Amb caràcter general, les unitats específiques de comunicació i llenguatge tindran una ràtio d'entre 3-5 alumnes de la modalitat A i el nombre d'alumnat del centre atés pel personal assignat a aquestes unitats serà de 8 entre les modalitats A i B. No obstant això, podran atendre un nombre superior, per necessitats d'escolarització sobrevingudes i considerant l'ordre de prioritats indicat en el punt 6.4. d'aquesta resolució.

6.2. L'alumnat escolaritzat en la modalitat A, tot i que tindrà un grup ordinari de referència, no reduirà ràtio en cap grup del centre.

6.3. L'alumnat escolaritzat en la modalitat B reduirà la ràtio en el grup on estiga escolaritzat d'acord amb la normativa vigent.

6.4. El personal de les unitats de comunicació i llenguatge atendrà l'alumnat en funció de les prioritats següents:

- a. Alumnat escolaritzat en la modalitat d'unitat específica de comunicació i llenguatge (modalitat A).
- b. Alumnat escolaritzat en la modalitat ordinària (modalitat B) que requereix un suport de caràcter més intensiu i especialitzat.
- c. Alumnat escolaritzat en la modalitat ordinària (modalitat B) que requereix un suport menys intensiu i menys especialitzat.

6.5. Atenent a les prioritats referides en el punt anterior, l'alumnat que no puga ser atés pels professionals de la unitat específica, especialment aquell indicat en el punt c, podrà rebre atenció per part de l'altre personal d'Educació Especial del centre, que comptarà amb l'assessorament dels professionals de la unitat específica. Així mateix, els professionals de la unitat específica, quan les necessitats ho permeten, podran atendre altre alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu escolaritzat en el centre.

6.6. A efectes d'aconseguir que l'atenció educativa puga ser assumida per tot el professorat, el centre haurà d'establir sistemes de coordinació, protocols d'actuació i programes formatius que faciliten aquesta atenció.

6.7. Al finalitzar cada trimestre es realitzarà una valoració del pla de reforç per a cada alumne o alumna i es prendran decisions respecte al tipus i intensitat del suport i la modalitat més adequada en cada cas, elegint sempre que siga possible mesures ordinàries i inclusives.

ajustándose al procedimiento que establece la Orden de 11 de noviembre de 1994 y al modelo de informe psicopedagógico que disponga la administración educativa, y deberá contar con la conformidad de sus representantes legales.

5.2. Corresponde a los servicios psicopedagógicos escolares, gabinetes psicopedagógicos homologados y departamentos de orientación la realización del informe técnico para el dictamen de escolarización. Los informes técnicos realizados por los gabinetes psicopedagógicos autorizados deberán ser visados por la dirección del servicio psicopedagógico escolar del sector correspondiente.

5.3. El informe psicopedagógico incluirá al menos los siguientes elementos:

- Diagnóstico médico, con indicación del grado de afectación.
- Identificación de las necesidades educativas especiales u otras necesidades específicas, señalando si son de acceso, de participación o de aprendizaje.
- Identificación de las condiciones personales y de interacción: factores que favorecen el aprendizaje (motivación, intereses, habilidades...), competencia curricular, interacción con el entorno escolar, familiar y social (autonomía, comunicación, relación, conducta...)
- Modalidad de escolarización, teniendo en cuenta el grado de afectación y los criterios del punto 4.2. de esta resolución.
- Propuesta para el plan de actuación, indicando las medidas ordinarias, extraordinarias y complementarias, las propuestas metodológicas y organizativas, así como la recomendación de áreas o materias y momentos más adecuados para realizar la inclusión en el aula ordinaria y en las actividades del centro.
- Personal necesario, especificando el tipo y la intensidad del apoyo.
- Actuaciones en el ámbito escolar, familiar y social para favorecer su inclusión.

5.4. La modalidad de escolarización será reversible y revisable en función de la evolución y necesidades del alumno o alumna, preceptivamente al cambio de etapa educativa, optando siempre que sea posible por la modalidad más inclusiva.

6. Ratios y prioridades de atención

6.1. Con carácter general, las unidades específicas de comunicación y lenguaje tendrán una ratio de entre 3-5 alumnos de la modalidad A y el número de alumnado del centro atendido por el personal asignado a estas unidades será de 8 entre las modalidades A y B. No obstante, podrán atender un número superior, por necesidades de escolarización sobrenvenidas y considerando el orden de prioridad indicado en el punto 6.4. de esta resolución.

6.2. El alumnado escolarizado en la modalidad A, aunque tendrá un grupo ordinario de referencia, no reducirá ratio en ningún grupo del centro.

6.3. El alumnado escolarizado en la modalidad B reducirá la ratio en el grupo donde esté escolarizado de acuerdo con la normativa vigente.

6.4. El personal de las unidades de comunicación y lenguaje atenderá al alumnado en función de las siguientes prioridades:

- a. Alumnado escolarizado en la modalidad de unidad específica de comunicación y lenguaje (modalidad A).
- b. Alumnado escolarizado en la modalidad ordinaria (modalidad B) que requiera un apoyo de carácter más intensivo y especializado.
- c. Alumnado escolarizado en la modalidad ordinaria (modalidad B) que requiera un apoyo menos intensivo y menos especializado.

6.5. Atendiendo a las prioridades referidas en el punto anterior, el alumnado que no pueda ser atendido por los profesionales de la unidad específica, especialmente aquel indicado en el punto c, podrá recibir atención por parte del otro personal de Educación Especial del centro, que contará con el asesoramiento de los profesionales de la unidad específica. Asimismo, los profesionales de la unidad específica, cuando las necesidades lo permitan, podrán atender a otro alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo escolarizado en el centro.

6.6. A efectos de conseguir que la atención educativa pueda ser asumida por todo el profesorado, el centro deberá establecer sistemas de coordinación, protocolos de actuación y programas formativos que faciliten esta atención.

6.7. Al finalizar cada trimestre se realizará una valoración del plan de refuerzo para cada alumno o alumna y se tomarán decisiones respecto al tipo e intensidad del apoyo y la modalidad más adecuada en cada caso, eligiendo siempre que sea posible medidas ordinarias e inclusivas.

7. Personal

7.1. En Educació Infantil i Primària, les unitats específiques de comunicació i llenguatge seran ateses, amb caràcter general, pels especialistes següents:

- Mestre o mestra de l'especialitat de Pedagogia Terapèutica.
- Mestre o mestra de l'especialitat d'Audició i Llenguatge.
- Educador o educadora d'Educació Especial.

7.2. En Educació Secundària, les unitats específiques de comunicació i llenguatge seran ateses, amb caràcter general, pels especialistes següents:

- Mestre o mestra de l'especialitat de Pedagogia Terapèutica.
- Mestre o mestra de l'especialitat d'Audició i Llenguatge, que podrà ser substituït per un segon lloc d'especialista de Pedagogia Terapèutica atenent a les característiques de l'alumnat.

- Educador o educadora d'Educació Especial, en funció de les necessitats de l'alumnat.

7.3. Aquest professorat serà seleccionat preferiblement per comissió de serveis entre aquell que dispose d'una formació específica i experiència en l'atenció a l'alumnat amb trastorn de l'espectre autista, en les condicions que determine la direcció general de Centres i Personal Docent.

7.4. Les funcions dels professionals que atenen aquestes unitats vindran determinades per aquelles que el seu lloc de treball especifique atenent a la normativa vigent.

7.5. Quan l'atenció es realitze dins l'aula ordinària, el personal de suport s'organitzarà adequadament per a evitar un excés de professionals que intervinguen al mateix temps dins d'aquesta. Els especialistes de la unitat que realitzen el suport en l'aula ordinària col·laboraran també en l'atenció a l'altre alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu escolaritzat en la dita aula.

7.6. Amb independència de la modalitat d'escolarització, i atenent el principi d'inclusió educativa, el centre en el seu conjunt i la totalitat dels professionals que hi intervenen participaran en l'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.

7.7. Cas que el personal disponible en el centre siga clarament insuficient per a atendre les necessitats de l'alumnat, la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport podrà dotar-lo amb el personal complementari d'Educació Especial adient d'acord amb els criteris i procediments establerts a l'efecte per la direcció general de Política Educativa.

8. Organització del centre

8.1. L'organització del centre haurà d'afavorir la inclusió de tot l'alumnat en el major grau possible, la coordinació dels professionals i la participació de les famílies.

8.2. En la Programació General Anual del centre s'especificaran, almenys, els apartats següents:

- Indicadors d'avaluació de la inclusió educativa proposats a partir de les dimensions següents: creació de cultures inclusives, elaboració de polítiques inclusives i desenvolupament de pràctiques inclusives.

- Criteris per a l'organització i funcionament de la unitat específica.

- Criteris per a la inclusió de l'alumnat en les àrees amb el grup-classe i en les activitats extraescolars i complementàries.

- Pla de coordinació amb el tutor o tutora de l'aula ordinària, amb altres professionals i amb els representants legals de l'alumnat, inclouent-hi el calendari previst per a les reunions.

- Activitats d'informació, formació i sensibilització dirigides a la comunitat educativa.

8.3. El projecte de les unitats específiques de comunicació i llenguatge s'incorporarà al Projecte Educatiu del Centre i als plans inclosos en aquest: Pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa, Pla d'acció tutorial, Pla de Transició entre etapes i Pla de convivència.

8.4. La ubicació física de la unitat dins el centre ha d'afavorir la seua visibilitat, l'accessibilitat del professorat i la inclusió de l'alumnat en les diferents activitats i espais del centre.

8.5. L'organització espacial de la unitat específica i del centre es realitzarà d'acord amb els mètodes d'ensenyament estructurat, incorporant claus visuals que afavorisquen la comprensió de l'entorn i l'anticipació de situacions i tasques.

7. Personal

7.1. En Educación Infantil y Primaria, las unidades específicas de comunicación y lenguaje serán atendidas, con carácter general, por los especialistas siguientes:

- Maestro o maestra de la especialidad de Pedagogía Terapéutica.
- Maestro o maestra de la especialidad de Audición y Lenguaje.
- Educador o educadora de Educación Especial.

7.2. En Educación Secundaria, las unidades específicas de comunicación y lenguaje serán atendidas, con carácter general, por los especialistas siguientes:

- Maestro o maestra de la especialidad de Pedagogía Terapéutica.
- Maestro o maestra de la especialidad de Audición y Lenguaje, que podrá ser sustituido por un segundo puesto de especialista de Pedagogía Terapéutica atendiendo a las características del alumnado.

- Educador o educadora de Educación Especial, en función de las necesidades del alumnado.

7.3. Este profesorado será seleccionado preferiblemente por comisión de servicios entre aquel que disponga de una formación específica y experiencia en la atención al alumnado con trastorno del espectro autista, en las condiciones que determine la dirección general de Centros y Personal Docente.

7.4. Las funciones de los profesionales que atienden estas unidades vendrán determinadas por aquellas que su puesto de trabajo especifique atendiendo a la normativa vigente.

7.5. Cuando la atención se realice dentro del aula ordinaria, el personal de apoyo se organizará adecuadamente para evitar un exceso de profesionales que intervengan al mismo tiempo dentro de esta. Los especialistas de la unidad que realizan el apoyo en el aula ordinaria colaborarán también en la atención al resto del alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo escolarizado en dicha aula.

7.6. Con independencia de la modalidad de escolarización, y atendiendo al principio de inclusión educativa, el centro en su conjunto y la totalidad de los profesionales que intervienen participarán en la atención al alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo.

7.7. En el caso de que el personal disponible en el centro sea claramente insuficiente para atender las necesidades del alumnado, la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte podrá dotarlo con el personal complementario de Educación Especial conveniente de acuerdo con los criterios y procedimientos establecidos al efecto por la dirección general de Política Educativa.

8. Organización del centro

8.1. La organización del centro deberá favorecer la inclusión de todo el alumnado en el mayor grado posible, la coordinación de los profesionales y la participación de las familias.

8.2. En la Programación General Anual del centro se especificarán, al menos, los apartados siguientes:

- Indicadores de evaluación de la inclusión educativa propuestos a partir de las siguientes dimensiones: creación de culturas inclusivas, elaboración de políticas inclusivas y desarrollo de prácticas inclusivas.

- Criterios para la organización y funcionamiento de la unidad específica.

- Criterios para la inclusión del alumnado en las áreas con el grupo-clase y en las actividades extraescolares y complementarias.

- Plan de coordinación con el tutor o tutora del aula ordinaria, con otros profesionales y con los representantes legales del alumnado, incluyendo el calendario previsto para las reuniones.

- Actividades de información, formación y sensibilización dirigidas a la comunidad educativa.

8.3. El proyecto de las unidades específicas de comunicación y lenguaje se incorporará al Proyecto Educativo del Centro y a los planes incluidos en este: Plan de atención a la diversidad e inclusión educativa, Plan de acción tutorial, Plan de Transición entre etapas y Plan de convivencia.

8.4. La ubicación física de la unidad dentro del centro debe favorecer su visibilidad, la accesibilidad del profesorado y la inclusión del alumnado en las diferentes actividades y espacios del centro.

8.5. La organización espacial de la unidad específica y del centro se realizará de acuerdo con los métodos de enseñanza estructurada, incorporando claves visuales que favorezcan la comprensión del entorno y la anticipación de situaciones y tareas.

8.6. L'organització d'horaris i temps s'adequarà a les necessitats d'aquest alumnat i possibilitarà tant la intervenció individual com la seua inclusió en les diferents activitats i espais del centre.

8.7. Els horaris d'inclusió de l'alumnat de modalitat A en les activitats del centre tindran en compte, almenys, les variables següents: competències i grau d'autonomia, interessos i motivacions, característiques de les àrees o matèries curriculars, conducta, intensitat i especialització dels suports requerits. Així mateix, s'incorporaran els criteris que possibiliten la seua participació en les activitats complementàries i extraescolars, patis, menjador, entrades i eixides, junt al seu grup de referència.

8.8. La direcció del centre vetlarà per la inclusió de tot l'alumnat, la formació i implicació del professorat, l'adequada organització del centre, la gestió eficient dels recursos personals i materials i la participació de les famílies, i facilitarà un temps dedicat a la coordinació dels diferents professionals.

9. Coordinació

9.1. A fi de coordinar la intervenció i seguiment de l'alumnat, s'establiran reunions sistemàtiques entre els professionals de la unitat específica, els altres especialistes d'Educació Especial del centre, el professorat dels grups de referència i l'especialista d'orientació educativa.

9.2. Els i les professionals que integren la unitat específica es coordinaran de forma continuada amb la finalitat d'organitzar l'atenció a l'alumnat i delimitar les funcions de cadascun.

9.3. Els centres potenciaran i facilitaràn la participació de les famílies en totes les decisions que afecten els seus fills o filles. Per a això es programaran entrevistes periòdiques, almenys una a l'inici de curs i una al finalitzar cada trimestre escolar, i s'utilitzaran mitjans que possibiliten una comunicació fluida i continuada.

9.4. Així mateix, podran organitzar-se reunions d'intercanvi d'informació i/o seguiment amb serveis externs implicats en l'atenció a aquest alumnat i amb altres unitats específiques de comunicació i llenguatge.

9.5. Amb caràcter general, no s'autoritzarà l'alumnat a eixir del centre dins l'horari lectiu per a rebre tractaments externs, llevat de circumstàncies degudament justificades per causa mèdica o perquè els programes complementaris no poden facilitar-se en el mateix centre.

10. Programacions didàctiques i adaptacions curriculars

10.1. El Projecte Educatiu de Centre incorporarà els criteris i elements per a la concreció del currículum, per tal que responga a les característiques i necessitats de tot l'alumnat amb necessitats específiques de suport escolaritzat en aquest.

10.2. El professorat del centre i l'equip de professionals que intervien en aquestes unitats elaboraran les seues programacions didàctiques considerant les necessitats d'aquest alumnat i des d'una perspectiva inclusiva. L'elaboració de les programacions serà coordinada per la caporalia d'estudis del centre, amb l'assessorament de l'especialista d'orientació educativa, ajustant-se a la normativa vigent que regula el currículum en les diferents etapes educatives i l'estructura de les programacions didàctiques.

10.3. El disseny de les programacions didàctiques tindrà un caràcter multinivell, considerarà diferents formes de representació de la informació i incorporarà mètodes i estratègies que faciliten la inclusió de l'alumnat en l'aula ordinària, com per exemple el treball per projectes, el treball cooperatiu, els grups interactius, els agrupaments flexibles i heterogenis o el treball per racons.

10.4. La programació de la unitat específica tindrà en compte l'organització horària i la distribució de tasques dels professionals d'aquesta unitat.

10.5. Les adaptacions curriculars individuals partiran del currículum ordinari, prioritzant l'adquisició de competències en els àmbits més afectats en aquest alumnat: comunicació, interacció social, regulació emocional, simbolització i autonomia en la vida quotidiana. Han de potenciar les capacitats més destacades i promoure el desenvolupament d'habilitats en diferents contextos.

10.6. Els plans individuals d'actuació amb l'alumnat escolaritzat en la modalitat A seran realitzats per l'equip de professionals que intervien en aquestes unitats, amb l'assessorament de l'especialista d'orien-

8.6. La organización de horarios y tiempos se adecuará a las necesidades de este alumnado y posibilitará tanto la intervención individual como su inclusión en las diferentes actividades y espacios del centro.

8.7. Los horarios de inclusión del alumnado de modalidad A en las actividades del centro tendrán en cuenta, al menos, las siguientes variables: competencias y grado de autonomía, intereses y motivaciones, características de las áreas o materias curriculares, conducta, intensidad y especialización de los apoyos requeridos. Asimismo, se incorporarán los criterios que posibiliten su participación en las actividades complementarias y extraescolares, patios, comedor, entradas y salidas, junto a su grupo de referencia.

8.8. La dirección del centro velará por la inclusión de todo el alumnado, la formación e implicación del profesorado, la adecuada organización del centro, la gestión eficiente de los recursos personales y materiales y la participación de las familias, y facilitará un tiempo dedicado a la coordinación de los diferentes profesionales.

9. Coordinación

9.1. Con el fin de coordinar la intervención y seguimiento del alumnado, se establecerán reuniones sistemáticas entre los profesionales de la unidad específica, los otros especialistas de Educación Especial del centro, el profesorado de los grupos de referencia y el especialista de orientación educativa.

9.2. Los y las profesionales que integran la unidad específica se coordinarán de forma continuada con la finalidad de organizar la atención al alumnado y delimitar las funciones de cada uno.

9.3. Los centros potenciarán y facilitarán la participación de las familias en todas las decisiones que afecten a sus hijos o hijas. Para ello se programarán entrevistas periódicas, al menos una al inicio de curso y una al finalizar cada trimestre escolar, y se utilizarán medios que posibiliten una comunicación fluida y continuada.

9.4. Asimismo, podrán organizarse reuniones de intercambio de información y/o seguimiento con servicios externos implicados en la atención a este alumnado y con otras unidades específicas de comunicación y lenguaje.

9.5. Con carácter general, no se autorizará al alumnado a salir del centro dentro del horario lectivo para recibir tratamientos externos, salvo circunstancias debidamente justificadas por causa médica o porque los programas complementarios no puedan facilitarse en el mismo centro.

10. Programaciones didácticas y adaptaciones curriculares

10.1. El Proyecto Educativo de Centro incorporará los criterios y elementos para la concreción del currículo, con la finalidad de que responda a las características y necesidades de todo el alumnado con necesidades específicas de apoyo escolarizado en este.

10.2. El profesorado del centro y el equipo de profesionales que intervienen en estas unidades elaborarán sus programaciones didácticas considerando las necesidades de este alumnado y desde una perspectiva inclusiva. La elaboración de las programaciones será coordinada por la jefatura de estudios del centro, con el asesoramiento del especialista de orientación educativa, ajustándose a la normativa vigente que regula el currículo en las diferentes etapas educativas y la estructura de las programaciones didácticas.

10.3. El diseño de las programaciones didácticas tendrá un carácter multinivel, considerará diferentes formas de representación de la información e incorporará métodos y estrategias que faciliten la inclusión del alumnado en el aula ordinaria, como por ejemplo el trabajo por proyectos, el trabajo cooperativo, los grupos interactivos, los agrupamientos flexibles y heterogéneos o el trabajo por rincones.

10.4. La programación de la unidad específica tendrá en cuenta la organización horaria y la distribución de tareas de los profesionales de esta unidad.

10.5. Las adaptaciones curriculares individuales partirán del currículo ordinario, priorizando la adquisición de competencias en los ámbitos más afectados en este alumnado: comunicación, interacción social, regulación emocional, simbolización y autonomía en la vida cotidiana. Deben potenciar las capacidades más destacadas y promover el desarrollo de habilidades en diferentes contextos.

10.6. Los planes individuales de actuación con el alumnado escolarizado en la modalidad A serán realizados por el equipo de profesionales que intervienen en estas unidades, con el asesoramiento del especialista

tació educativa i considerant les aportacions de l'equip docent del grup de referència.

10.7. Les adaptacions curriculars individuals de l'alumnat escolaritzat en la modalitat B seran realitzades per l'equip docent, coordinat pel tutor o tutora i amb l'assessorament de l'especialista d'orientació educativa i dels professionals d'Educació Especial de la unitat específica i del centre.

10.8. En Educació Secundària, quan les característiques de l'alumnat ho aconsellen, l'adaptació curricular inclourà continguts que faciliten la seua transició a la vida adulta.

10.9. El disseny, seguiment i avaluació de les adaptacions curriculars individuals es realitzarà de manera conjunta per tot l'equip docent, coordinat pel tutor o tutora, amb la col·laboració, dins l'àmbit de les seues competències, d'altres professionals que intervenen amb l'alumne o alumna (educador o educadora d'Educació Especial, treballador o treballadora social...). Es propiciarà la participació de les famílies en qualsevol fase d'aquest procés, facilitant-los la informació necessària i considerant les seues aportacions.

11. Adaptacions d'accés: sistemes de comunicació i equipament material

11.1. Per tal de facilitar l'accés a la comunicació s'utilitzaran sistemes de comunicació augmentatius i alternatius (SAAC), en funció de les característiques i necessitats de cada alumne o alumna.

11.2. Els sistemes de comunicació s'incorporaran en la mesura d'allò possible als diferents espais del centre, per exemple mitjançant l'ús d'indicadors o claus visuals.

11.3. A fi de possibilitar que l'alumnat pugua generalitzar la comunicació en diferents contextos, els professionals de la unitat específica proporcionaran una formació bàsica en els sistemes empleats als professionals del centre i a les famílies d'aquest.

11.4. La provisió d'equipament material de caràcter general i equipament TIC es farà d'acord amb les modulacions establertes a l'efecte.

11.5. La provisió de productes de suport es realitzarà seguint els criteris, procediments i terminis establerts en les instruccions dictades anualment per la direcció general de Política Educativa.

12. Avaluació de l'alumnat i permanència

12.1. L'avaluació de l'alumnat serà contínua, global, participativa i orientadora.

12.2. A l'inici del curs, es realitzarà una avaluació de cada alumne i alumna, els resultats de la qual es tindran en compte per a elaborar la seua adaptació curricular. Aquesta avaluació serà realitzada pels professionals de la unitat específica, quan l'alumnat estiga escolaritzat en la modalitat A, i per l'equip docent de l'aula ordinària assessorat pels especialistes d'Educació Especial, quan l'alumnat estiga escolaritzat en la modalitat B.

12.3. El referent d'avaluació seran els criteris d'avaluació establerts per a cada alumne i alumna en la seua adaptació curricular i tindrà com a finalitat conèixer el seu progrés, ajustar el pla d'intervenció i prendre decisions relatives a la seua escolarització.

12.4. Trimestralment es realitzarà, de forma col·legiada per part de tots els professionals que hi intervenen, coordinats pel tutor o tutora, un informe d'avaluació de l'alumnat que inclourà les actuacions realitzades durant el trimestre i els progressos aconseguits. Aquests informes es facilitaran als seus representants legals, per escrit, en les entrevistes realitzades coincidint amb el final de cada avaluació.

12.5. Al finalitzar cada curs escolar, s'avaluaran els resultats aconseguits per cada alumne i alumna en relació als objectius proposats en la seua adaptació curricular. Aquesta avaluació permetrà orientar i modificar el pla d'actuació i l'horari d'inclusió, així com la modalitat d'escolarització, afavorint sempre que siga possible, l'accés de l'alumnat a un règim de major inclusió.

12.6. Els resultats i documents d'avaluació s'incorporaran a l'expedient acadèmic de l'alumne o alumna.

12.7. El procés d'avaluació fomentarà la participació de les famílies, facilitant-los la informació necessària i tenint en compte les seues aportacions.

12.8. En Educació Infantil, per a l'alumnat amb necessitats educatives especials i en casos molt excepcionals, podrà proposar-se la permanència extraordinària d'un any més en l'últim curs de l'etapa, quan es

de orientación educativa y considerando las aportaciones del equipo docente del grupo de referencia.

10.7. Las adaptaciones curriculares individuales del alumnado escolarizado en la modalidad B serán realizadas por el equipo docente, coordinado por el tutor o tutora y con el asesoramiento del especialista de orientación educativa y de los profesionales de Educación Especial de la unidad específica y del centro.

10.8. En Educación Secundaria, cuando las características del alumnado lo aconsejen, la adaptación curricular incluirá contenidos que faciliten su transición a la vida adulta.

10.9. El diseño, seguimiento y evaluación de las adaptaciones curriculares individuales se realizará de manera conjunta por todo el equipo docente, coordinado por el tutor o tutora, con la colaboración, dentro del ámbito de sus competencias, de otros profesionales que intervienen con el alumno o alumna (educador o educadora de Educación Especial, trabajador o trabajadora social...). Se propiciará la participación de las familias en cualquier fase de este proceso, facilitándoles la información necesaria y considerando sus aportaciones.

11. Adaptaciones de acceso: sistemas de comunicación y equipamiento material

11.1. Para facilitar el acceso a la comunicación se utilizarán sistemas de comunicación aumentativos y alternativos (SAAC), en función de las características y necesidades de cada alumno o alumna.

11.2. Los sistemas de comunicación se incorporarán en la medida de lo posible a los diferentes espacios del centro, por ejemplo mediante el uso de indicadores o claves visuales.

11.3. Con el fin de possibilitar que el alumnado pueda generalizar la comunicación en diferentes contextos, los profesionales de la unidad específica proporcionarán una formación básica en los sistemas empleados a los profesionales del centro y a las familias de este.

11.4. La provisión de equipamiento material de carácter general y equipamiento TIC se hará de acuerdo con las modulaciones establecidas al efecto.

11.5. La provisión de productos de apoyo se realizará siguiendo los criterios, procedimientos y plazos establecidos en las instrucciones dictadas anualmente por la dirección general de Política Educativa.

12. Evaluación del alumnado y permanencia

12.1. La evaluación del alumnado será continua, global, participativa y orientadora.

12.2. Al inicio del curso, se realizará una evaluación de cada alumno o alumna, los resultados de la cual se tendrán en cuenta para elaborar su adaptación curricular. Esta evaluación será realizada por los profesionales de la unidad específica, cuando el alumnado esté escolarizado en la modalidad A, y por el equipo docente del aula ordinaria asesorado por los especialistas de Educación Especial, cuando el alumnado esté escolarizado en la modalidad B.

12.3. El referente de evaluación serán los criterios de evaluación establecidos para cada alumno y alumna en su adaptación curricular y tendrá como finalidad conocer su progreso, ajustar el plan de intervención y tomar decisiones relativas a su escolarización.

12.4. Trimestralmente se realizará, de forma colegiada por parte de todos los profesionales que intervienen, coordinados por el tutor o tutora, un informe de evaluación del alumnado que incluirá las actuaciones realizadas durante el trimestre y los progresos conseguidos. Estos informes se facilitarán a sus representantes legales, por escrito, en las entrevistas realizadas coincidiendo con el final de cada evaluación.

12.5. Al finalizar cada curso escolar, se evaluarán los resultados conseguidos por cada alumno y alumna en relación a los objetivos propuestos en su adaptación curricular. Esta evaluación permitirá orientar y modificar el plan de actuación y el horario de inclusión, así como la modalidad de escolarización, favoreciendo siempre que sea posible, el acceso del alumnado a un régimen de mayor inclusión.

12.6. Los resultados y documentos de evaluación se incorporarán al expediente académico del alumno o alumna.

12.7. El proceso de evaluación fomentarà la participación de las familias, facilitándoles la información necesaria y teniendo en cuenta sus aportaciones.

12.8. En Educación Infantil, para el alumnado con necesidades educativas especiales y en casos muy excepcionales, podrá proponerse la permanencia extraordinaria de un año más en el último curso de la

considerare que aquesta mesura pot afavorir la seua maduració i la seua inclusió socioeducativa.

12.9. En Educació Primària, sense perjudi de la permanència durant un any més en el mateix curs, podrà prolongar-se un any més la seua escolarització en l'etapa, sempre que això afavorisca la seua integració socioeducativa i no s'haja aplicat aquesta mesura en Educació Infantil.

12.10. En l'Educació Secundària Obligatoria, podrà sol·licitar-se la prolongació de l'escolarització en qualsevol curs de l'etapa una vegada l'alumne o alumna haja esgotat el límit de dos repeticions com a màxim dins de l'etapa.

12.11. La mesura de permanència extraordinària indicada en els apartats 12.8, 12.9 i 12.10 ha de ser autoritzada pel director o directora territorial competent en matèria d'educació, requerint d'informe psicopedagògic, informe favorable de la Inspecció d'Educació i l'autorització expressa dels representants legals de l'alumne o alumna en l'Etapa d'Infantil i la comunicació prèvia a aquests en les etapes d'Educació Primària i Educació Secundària.

12.12. L'alumnat escolaritzat en la unitat específica podrà romandre en aquesta fins al màxim que contemple la normativa vigent.

13. Transició entre etapes i orientació en Educació Secundària Obligatoria

13.1. A fi de coordinar la transició entre etapes, els centres d'Educació Primària i els centres d'Educació Secundària Obligatoria als quals estiguen adscrits planificaran i desenvoluparan processos de coordinació i informació, d'acord amb el que estableix l'Ordre 46/2011, de 8 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula la transició des de l'Educació Primària a l'Educació Secundària Obligatoria a la Comunitat Valenciana.

13.2. Així mateix, es prestarà especial atenció a la transició de l'alumnat que promociona des de l'Etapa d'Infantil a l'Etapa de Primària, per a adequar el programa d'intervenció i realitzar les modificacions necessàries que afavorisquen la seua inclusió en aquesta etapa.

13.3. Cas que l'alumnat es propose per a la modalitat de centre específic d'Educació Especial, s'establiran els mecanismes de coordinació amb aquest per a planificar adequadament la transició.

13.4. L'alumnat que finalitze l'Educació Secundària Obligatoria rebrà l'oportuna orientació respecte a l'itinerari acadèmic o formatiu més adequat en cada cas, en funció de les seues capacitats i possibilitat d'èxit.

14. Formació del professorat i sensibilització de la comunitat educativa

14.1. Tots els professionals dels centres que disposen d'unitats específiques de comunicació i llenguatge hauran d'adquirir les competències necessàries per a l'atenció a l'alumnat amb trastorn de l'espectre autista, trastorns anàlegs i altres necessitats educatives especials escolaritzats en aquests.

14.2. El programa anual de formació incorporarà les necessitats formatives del professorat en aquest àmbit i les actuacions proposades, que podran incloure jornades de formació, seminaris, grups de treball o altres actuacions que es consideren.

14.3. Els professionals de la unitat de comunicació i llenguatge i l'especialista d'orientació educativa desenvoluparan accions informatives adreçades als professionals del centre, a l'alumnat i a les famílies, amb l'objectiu de donar a conèixer les característiques de l'alumnat amb trastorn de l'espectre autista i oferir pautes per a la intervenció amb aquest.

14.4. Des de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport podran proposar-se plans de formació que donen resposta a les necessitats formatives del professorat i dels equips directius en els aspectes relacionats amb les unitats específiques de comunicació i llenguatge.

14.5. Cas de sol·licitar-ho, els centres d'Educació Especial, com a centres de recursos, també podran assessorar els professionals del centre ordinari en la intervenció amb aquest alumnat.

14.6. Així mateix, els centres inclouran en la seua Programació General Anual activitats de sensibilització dirigides a tota la comunitat educativa que inclouen tant actuacions informatives com estratègies actives.

etapa, cuando se considere que esta medida pueda favorecer su maduración y su inclusión socio-educativa.

12.9. En Educación Primaria, sin perjuicio de la permanencia durante un año más en el mismo curso, podrá prolongarse un año más su escolarización en la etapa, siempre que eso favorezca su integración socio-educativa y no se haya aplicado esta medida en Educación Infantil.

12.10. En la Educación Secundaria Obligatoria, podrá solicitarse la prolongación de la escolarización en cualquier curso de la etapa una vez el alumno o alumna haya agotado el límite de dos repeticiones como máximo dentro de la etapa.

12.11. La medida de permanencia extraordinaria indicada en los apartados 12.8, 12.9 y 12.10 debe ser autorizada por el director o directora territorial competente en materia de educación, requiriendo de informe psicopedagógico, informe favorable de la Inspección de Educación y la autorización expresa de los representantes legales del alumno o alumna en la Etapa de Infantil y la comunicación previa a estos en las etapas de Educación Primaria y Educación Secundaria.

12.12. El alumnado escolarizado en la unidad específica podrá permanecer en esta hasta el máximo que contemple la normativa vigente.

13. Transición entre etapas y orientación en Educación Secundaria Obligatoria

13.1. Con el fin de coordinar la transición entre etapas, los centros de Educación Primaria y los centros de Educación Secundaria Obligatoria a los que estén adscritos planificarán y desarrollarán procesos de coordinación e información, de acuerdo con lo que establece la Orden 46/2011, de 8 de junio, de la Conselleria de Educación, por la que se regula la transición desde la Educación Primaria a la Educación Secundaria Obligatoria en la Comunidad Valenciana.

13.2. Asimismo, se prestará especial atención a la transición del alumnado que promociona desde la Etapa de Infantil a la Etapa de Primaria, para adecuar el programa de intervención y realizar las modificaciones necesarias que favorezcan su inclusión en esta etapa.

13.3. En caso de que el alumnado se proponga para la modalidad de centro específico de Educación Especial, se establecerán los mecanismos de coordinación con este para planificar adecuadamente la transición.

13.4. El alumnado que finalice la Educación Secundaria Obligatoria recibirá la oportuna orientación respecto al itinerario académico o formativo más adecuado en cada caso, en función de sus capacidades y posibilidad de éxito.

14. Formación del profesorado y sensibilización de la comunidad educativa

14.1. Todos los profesionales de los centros que dispongan de unidades específicas de comunicación y lenguaje deberán adquirir las competencias necesarias para la atención al alumnado con trastorno del espectro autista, trastornos análogos y otras necesidades educativas especiales escolarizados en estos.

14.2. El programa anual de formación incorporará las necesidades formativas del profesorado en este ámbito y las actuaciones propuestas, que podrán incluir jornadas de formación, seminarios, grupos de trabajo u otras actuaciones que se consideren.

14.3. Los profesionales de la unidad de comunicación y lenguaje y el especialista de orientación educativa desarrollarán acciones informativas dirigidas a los profesionales del centro, al alumnado y a las familias, con el objetivo de dar a conocer las características del alumnado con trastorno del espectro autista y ofrecer pautas para la intervención con este.

14.4. Desde la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte podrán proponerse planes de formación que den respuesta a las necesidades formativas del profesorado y de los equipos directivos en los aspectos relacionados con las unidades específicas de comunicación y lenguaje.

14.5. En caso de solicitarlo, los centros de Educación Especial, como centros de recursos, también podrán asesorar a los profesionales del centro ordinario en la intervención con este alumnado.

14.6. Asimismo, los centros incluirán en su Programación General Anual actividades de sensibilización dirigidas a toda la comunidad educativa que incluyan tanto actuaciones informativas como estrategias activas.

15. Avaluació i seguiment de les unitats específiques de comunicació i llenguatge

15.1. Al finalitzar el curs escolar, l'equip de la unitat específica realitzarà una memòria final que s'incorporarà a la memòria del centre, on conste el treball realitzat i els resultats obtinguts en funció dels objectius proposats inicialment, una valoració del funcionament de la unitat, indicant les dificultats trobades i les propostes de millora, així com una avaluació de cadascun dels apartats de la programació de la unitat.

15.2. Els equips docents incorporaran en les seues memòries les mesures desenvolupades amb aquest alumnat, els resultats aconseguits, les dificultats trobades i les propostes de millora.

15.3. La memòria anual de centre inclourà l'avaluació de les dimensions inclusives i afegirà propostes de millora i prioritats per al curs següent.

15.4. La Inspecció d'Educació, amb la col·laboració de la direcció general de Política Educativa, supervisarà, avaluarà i realitzarà, dins l'àmbit de les seues competències, el seguiment del funcionament de les unitats específiques de comunicació i llenguatge i emetrà els corresponents informes sobre aquestes.

15.5. A proposta del director general de Política Educativa es crearà una comissió de coordinació i seguiment des de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, amb les funcions següents:

- Fomentar la difusió de bones pràctiques.
- Sol·licitar i analitzar dades relatives al funcionament de les unitats i dels centres, així com de l'alumnat escolaritzat en aquests.
- Revisar i proposar models i criteris de funcionament d'aquestes unitats.
- Proposar al servei de Formació del Professorat actuacions formatives dirigides al professorat dels centres que compten amb unitats específiques de comunicació i llenguatge.
- Sol·licitar o elaborar informes i fer propostes de millora, a fi d'optimitzar el seu funcionament i organització.

15.6. La comissió referida en l'apartat anterior es reunirà almenys dos vegades al llarg del curs escolar.

16. Habilitació de les unitats específiques de comunicació i llenguatge

16.1. Amb caràcter general, l'habilitació s'efectuarà a proposta de les direccions territorials competents en matèria d'educació, considerant les dades aportades per la Inspecció d'Educació de la zona d'actuació i atenent els principis de sectorització, inclusió educativa i eficiència en la gestió de recursos.

16.2. La direcció general de Política Educativa fixarà els criteris, procediments i terminis per a la sol·licitud i autorització de noves unitats de comunicació i llenguatge. Així mateix, podrà proposar la supressió o transformació de les unitats ja existents, cas que es modifiquen les circumstàncies que van motivar la seua habilitació.

Calendari d'aplicació

La present resolució tindrà efectes durant el curs escolar 2016-2017.

València, 27 de juliol de 2016.- El director general de Política Educativa: Jaume Fullana Mestre

15. Evaluación y seguimiento de las unidades específicas de comunicación y lenguaje

15.1. Al finalizar el curso escolar, el equipo de la unidad específica realizará una memoria final que se incorporará a la memoria del centro, donde conste el trabajo realizado y los resultados obtenidos en función de los objetivos propuestos inicialmente, una valoración del funcionamiento de la unidad, indicando las dificultades encontradas y las propuestas de mejora, así como una evaluación de cada uno de los apartados de la programación de la unidad.

15.2. Los equipos docentes incorporarán en sus memorias las medidas desarrolladas con este alumnado, los resultados conseguidos, las dificultades encontradas y las propuestas de mejora.

15.3. La memoria anual de centro incluirá la evaluación de las dimensiones inclusivas y añadirá propuestas de mejora y prioridades para el curso siguiente.

15.4. La Inspección de Educación, con la colaboración de la dirección general de Política Educativa, supervisarà, evaluará y realizará, dentro del ámbito de sus competencias, el seguimiento del funcionamiento de las unidades específicas de comunicación y lenguaje y emitirá los correspondientes informes sobre estas.

15.5. A propuesta del director general de Política Educativa se creará una comisión de coordinación y seguimiento desde la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, con las siguientes funciones:

- Fomentar la difusión de buenas prácticas.
- Solicitar y analizar datos relativos al funcionamiento de las unidades y de los centros, así como del alumnado escolarizado en estos.
- Revisar y proponer modelos y criterios de funcionamiento de estas unidades.
- Proponer al servicio de Formación del Profesorado actuaciones formativas dirigidas al profesorado de los centros que cuentan con unidades específicas de comunicación y lenguaje.
- Solicitar o elaborar informes y hacer propuestas de mejora, con el fin de optimizar su funcionamiento y organización.

15.6. La comisión referida en el apartado anterior se reunirá al menos dos veces a lo largo del curso escolar.

16. Habilitación de las unidades específicas de comunicación y lenguaje

16.1. Con carácter general, la habilitación se efectuará a propuesta de las direcciones territoriales competentes en materia de educación, considerando los datos aportados por la Inspección de Educación de la zona de actuación y atendiendo los principios de sectorización, inclusión educativa y eficiencia en la gestión de recursos.

16.2. La dirección general de Política Educativa fijará los criterios, procedimientos y plazos para la solicitud y autorización de nuevas unidades de comunicación y lenguaje. Asimismo, podrá proponer la supresión o transformación de las unidades ya existentes, en el caso de que se modificaran las circunstancias que motivaron su habilitación.

Calendario de aplicación

La presente resolución tendrá efectos durante el curso escolar 2016-2017.

València, 27 de julio de 2016.- El director general de Política Educativa: Jaume Fullana Mestre.